

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 23. novembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 137.

M. Š.:

Banski svet Dravske banovine.

Čakajo ga velike naloge. In za enkrat je najvažnejša neposredna naloga začrtanje proračuna, ki ga naj osvoji ban Dravske banovine. Tukaj bo banški svet stal pred problemom, ki se ne da rešiti z dosedanjimi sredstvi, ki se niti ne sme obravnavati na način, kakršen je bil dosedaj v naših krajih običajen. Kdor je imel priliko pazno motriti proračunsko delo bivših mnogoštevilnih oblastnih oblastnih samouprav ter globlje proučiti strukturo oblastnih proračunov, je prišel do spoznanja, da se je narod zavajal na kriva pota, da se je učila in realizirala pogrešena davčna morala. Grešilo se je v dveh smereh: Ena pogreška je bila ta, da je politična taktika oblastnih skupščin in njihovih večin opustila pritegnitev celote prebivalstva v oblastno obdačenje in da je namenoma navalila poglavito breme oblastnih davkov in doklad na ramena poedinih slojev ali maloštevilnih davkoplačevalcev. Taka pogreška je bila v tedanjem bojevittem razpoloženju razumljiva in jo radi odpuščamo danes, ko je strast političnih ambicij poslana v zaslužni pokoj.

Druga in neprimerno opasnija napaka pa je obstojala v tem, da so bili pri sklepanju o oblastnih proračunih merodajni možje, kateri niso nikdar prej imeli prilike ali možnosti pečati se s problemom finansiranja tako velikih teles, kakršna so bile tedanje samoupravne oblasti. Ne samo izvežbanemu strokovnjaku, tudi ambicioznemu merodajni lajku so se ježili lasje ob pogledu na nesrečne oblastne proračune iz let 1928 in 1929, kateri proračuni so državo razkosali na 33 davčnih in carinskih teritorijev, medsebojno zvezanih samo še po dve ustavnih faktorjih, dočim je bila praktično negirana enotna ustava in so bili okrnjeni temeljni državni zakoni.

Naj se mi ne šteje v zlo, ako v tej zvezi ne omenjam proračuna mariborske oblasti. V Ljubljani je mogel oblastni odbor navezati na 60-letno izkušnjo kranjskega deželnega odbora. Tudi se je mogla ljubljanska oblastna skupščina smatrati kot nekak naslednik bivšega deželnega zbora, ali vsaj njegove splošne kurije. Vsled teh — skoraj bi dejal rodbinskih — tradicij se je mogel ljubljanski oblastni proračun povspeti na višji nivo, ki ga je odlikoval napram vsem drugim oblastnim proračunom. Takega priznanja mu nismo nikdar odrekli. In baš v teh dnevih, ko se načeloma proučuje problem finansiranja banovin in samoupravnih teles, je bila dana prilika za pomembno ugotovitev, da so v proračunu ljubljanske oblasti tvorile samostojne oblastne davščine manj nego 4%, oblastne doklade na neposredne davke pa malo več nego 5% vseh predvidenih oblastnih dohodkov! Če smo navzlic temu morali nasprotovati nekaterim davščinam in izvestnim dokladam na državne davke, ni bila krivda na strani govornikov gospodarskih slojev. Čut pravičnosti povē, da se ne smejo prekomerno obdačiti poedini s prstom pokazani plačniki. Vse važnejši pa je drug razlog: autonomni davčni vijak ne sme lomiti kril podjetnega duha, ki oživlja veliko produkcijo in dviga stopnjo blagostanja v deželi. Saj tega niti ni treba! Odločilni so vedno le oni ukrepi, kateri

pritegnejo v prispevanje celoto pridobivanja in trošenja.

Nočem dramiti spečih političnih duhov. In bodi pozabljeno, kar je bilo. Vse jasnejša je prihodnost in vse resnejša naloga banskega sveta naše lepše banovine. Ni pa čuda, če naša javnost upira svoje oči v seznam dobrih mož, in sprašuje, kateri da naj bodo pozvani v tako odlični zbor. Ne smem in ne morem izreči mnenja o tem, kako da naj se naš banški svet sestavi, dasiravno je že po veljavnih novih zakonih napovedano, da se bodo najprej pritegnili v javno delovanje predstavniki vseh poglavitnih slojev naroda ter gospodarske delavnosti. S povdankom pa moram odklanjati mnenje, kakor da bi v našem narodu ne bilo nobenih drugih nesebičnih mož, ki se znajo žrtvovati za interese celote, nego samo ono perišče ljudi, kateri so imeli pred dnem 6. januarja 1929 priliko delovati v zastopih, izvleženih na temelju strankarske agitacije.

V banški svet spadajo v istini mož-

je, ki imajo čut odgovornosti napram narodu in državi in ki nimajo nikake obveznosti niti odgovornosti napram bivšim konstelacijam. Že itak imamo resne pomisleke proti nekaterim preostalim reminiscencam, zlasti proti takim, ki v svojem udejstovanju le preveč očitujejo koristoljubno sintezo preje nasprotujočih si sistemov.

Iz odličnih ust se je oglasila želja, da naj pridejo do veljave gmotno neodvisni možje. Taka želja je brez dvoma pravilna, pri čemer se mora pač — v naši povprečnosti malo imoviti deželi — uporabiti dosti skromno merilo. Sicer zapademo v ono nesocialno tendenco, ki se je skozi desetletja protivila poslanskim dnevnicam za nemški državni zbor in je tako zapirala vrata zbornice zastopnikom delovnega ljudstva. Zato zadošča zahteva, da naj bodo člani banskega sveta možje čistega značaja in čistih rok, možje zdravega razuma in jasne uvidnosti, vneti za blagor naroda, za moč države; in za obeh gospodarski in kulturni napredek.

se pokrajine, ki še pred par leti niso potrebovale mnogo poštne materije, probujajo k intenzivnemu gospodarskemu udejstovanju in stopajo v opredje kot enakovreden faktor v padnih pokrajin. Zato je treba bodoče pravdo prikrojiti novim prilikam in skrbeti vnaprej za to, da bo poštna organizacija in funkcioniranje poštne prometa v stanju zadovoljiti naše bodoče gospodarske potrebe v polnem obsegu. Pomisliti moramo, da to, kar je bilo včeraj še iluzija, postaja danes realnost in bo jutri neizogibna življenska potreba najširših mas.

Ivan Mohorič.

Oster komunike kr. banske uprave proti neodgovornemu zapeljevanju kmečkih občin.

Uradno se objavlja:

Kr. banska uprava Dravske banovine je prejela v zadnji dobi od raznih občinskih uradov iz bivše mariborske oblasti vloge, v katerih se vlagatelji zavzemajo za to, da bi doseženi oblastni uradni aparat deloval v okviru kr. banske uprave Dravske banovine še nadalje v Mariboru.

Vse došle vloge so izdelane po skupnem vzorcu, iz česar se more sklepati, da gre za organizirano akcijo, naperjeno proti smotri in dosledni izvedbi zakona o banški upravi. Javnost se opozarja, da je tako početje, s katerim se ustvarja nepotrebno vznemirjenje prebivalstva in neti nezapolnjen napram veljavnim zakonom in obstoječemu stanju, nedopustno in se bodo v bodoče proti inspiratorjem in pošiljateljem sličnih vlog uporabila zakonita sredstva.

Vprašanje upravnega ustroja je z zakonom o banški upravi za vse in vsakogar končno veljavno rešeno. § 33 tega zakona izrečno določa, da za posle banovinskega področja ne sme biti ločenih uradov. Pač pa sme ban za te posle deliti občeupravnim oblastvom prve stopnje strokovne referente v breme banovinskega proračuna. To zakonito pooblastilo nudi dovoljno jamstvo za intenzivno in ekspeditivno izvajanje poslov banovinskega področja. Vsaka bojazen glede zastavljanja izvestnih delov banskega območja je povsem neosnovana.

O ZUNANJI TRGOVINI JUGOSLAVIJE.

G. M. Eisen iz Zagreba piše v »Neue Freie Presse«: Razvoj jugoslovenske zunanje trgovine v letu 1929 se bistveno razlikuje od razvoja v letu 1928. Sprememba se tiče zlasti izvoza. Leto 1929 se vidi kot rekordno leto v izvozu pšenice, ki so je že v prvih devetih letošnjih mesecih izvozili za 300 milijonov dinarjev več kot lani v vsem letu (700.6 proti 410.1). Pri tem moramo še pomisliti, da so cene od lani na letos izredno padle. S tem je nastopila velika sprememba v trgovinski bilanci. Leto 1928 se je zaključilo z izvozom v znesku 6400 milijonov Din in z uvozom 7800 milijonov Din, torej s pasivom 1400 milijonov Din ali 17%. Prvi deveteri letošnji meseci pa izkazujejo samo 300 milijonsko pasivnost, ki se bo pa do konca leta gotovo izravnala. — Nalo navaja Eisen delajlne številke, kakor smo jih navedli tudi že mi.

Pred izjednačenjem poštne zakonodaje.

Problem izjednačenja poštne zakonodaje v naši kraljevini je zelo kompliciran in delikaten. Po ujedinjenju je bil v naši državi v veljavi cel šop zakonov iz najrazličnejših dob in prikrejenih za najraznovrstnejše prilike. Med njimi je bil poštni zakon kraljevine Srbije iz leta 1866, nadalje avstrijski poštni zakon iz leta 1837 in ogrski od leta 1851. Nadalje posega v to stvarino srbski zakon o poštah iz leta 1866 in o poštah iz leta 1879, avstrijski zakon o perijodičnem prevažanju oseb iz leta 1867, o zaščiti pisemske tajnosti iz leta 1870, srbski zakon o brzojavu in telefonu iz leta 1898, madžarsko-hrvaški zakon o brzojavu in telefonu iz leta 1888 in končno zakon o zaščiti podmorskih kablov iz l. 1888 in dekret dvorske pisarne o uvedbi brzojavnega regala v avstro-ogrski monarhiji iz leta 1847 ter zakon o kaznovanju prestopkov proti dohodkom poštne regala iz leta 1885.

Predpogoji in potrebe poštne prometa v posameznih delih današnje Jugoslavije v predvojni dobi so bile zelo različne. V vzhodnih pokrajinah, kjer je vladala takrat še velika nepismenost, se je poštni promet omejeval v glavnem na mesta in trge, dočim ga je bila dežela le v neznatnem delu deležna. V slovenskih krajih, kjer je bila že tedaj pismenost prebivalstva splošna in kjer je tudi trgovina in obrt decentralizirana po celi pokrajini, so bile prilike v poštne prometu bistveno drugačne. Tu se je že davna desetletja pred vojno čutila potreba, da se poštni promet organizira tako, da imajo tudi najoddaljenejši gorske vasi redno zvezo z železnico in da se po večkrat na teden dostavlja tudi v najsamotnejše kraje pisemska pošta. V takem štadiju razvoja nas je dohitel prevrat. Po prevratu se je pojavila potreba, da se poštna zakonodaja za celo državo enotno uredi. V sedanji Dravske banovini, ki nas predvsem zanima, smo imeli poleg državnih poštah uradov še razredne in pomožne pošte, dočim so v Srbiji poleg državnih poslovala občinske pošte kot neke vrste komunalne institucije. Tekom prvega desetletja ni bila izvedena enotna organizacija poštah uradov po celi kraljevini, marveč so se v Srbiji poleg občinskih otvarjale pogodbene pošte in

v prečanskih krajih pa poleg pogodbenih občinske. Selska dostava pošte po deželi, ki je za naše kraje izredno važna naprava, brez katere si kar ne moremo zamisliti poštne prometa, pa je ostala kot neke vrste posebnost omejena na kraje Dravske banovine in se ni razširila na ostale pokrajine. V takih prilikah in z ozirom na tako raznovrstne predpogoje in potrebe prebivalstva, posebno pa z ozirom na tako veliko raznovrstnost poštah zakonov in predpisov je poštno ministertvo pričelo pripravljati teren za izjednačenje poštah zakonov. Slo je enostavno in za tedanje prilike edino možno pot, da je na podlagi uredbe o ustrojstvu poštne ministertva izdalo enotne pravilnike za poštne službe za celo državo. Ti pravilniki urejajo posebej pisemsko, paketno in nakaznično službo, nadalje brzojavni, telefonski, poštno-avtomobilski promet, pogodbene pošte, prevažanje pošte, poštocarinsko službo in denarni promet ter predstavljajo v celoti zelo obsežno literaturo. Lahko se reče, da je na ta način poštno poslovanje že nad pet let za celo državo enotno urejeno in da je manjkalo pravzaprav samo še zakonita podlaga, na katero naj bi se bazirali vsi ti pravilniki. Tekom preteklih petih let je poštna uprava, opazujoč v praksi razne potrebe živega življenja, nedostatke in nepopolnosti predpisov, kratkim potom izpopolnjevala izdane pravilnike, tako, da oni danes v praksi v splošnem z malimi izjemami ustrezajo potrebam našega gospodarskega življenja in poštne prometa. Vendar pravilniki sami niso zadostovali in vedno bolj se je čutila potreba enotnega materijalnega zakona, ki naj bi osnoval temelj poštne prava v naši državi. Sestava tega zakona pa je bila, kakor je iz prednjega razvidno, zelo težka in načrt, ki je bil sedaj predložen ministrskemu svetu, je že tretji po vrstnem redu. Toda tudi ta ne more zadovoljiti vseh delov država v enaki meri in izjednačenje se ne da izvesti brez občutnih reform.

Pri konceptiji novega zakona je po našem mišljenju najvažnejše, da se vpošteva dejstvo, da se vsled tehničnega napredka telefonije in radiofonije, kakor tudi vsled ogromnega razvoja poštne prometa razmere v naši državi naglo izpreminjajo in da

Zakon o nadzorstvu izvoznih pridelkov.

Nj. Vel. kralj je na predlog poljedelskega in trgovinskega ministra po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o nadzorstvu poljedelskih pridelkov, namenjenih izvozu. Zakon se glasi:

§ 1. Minister trgovine in industrije lahko v soglasju z ministrom poljedelstva in po zaslišanju gospodarskih zbornic, glavnega združnega saveza ter glavnih zainteresiranih udruženj izvoznikov in poljedelcev predpiše z uredbami, pravilniki in naredbami:

1. pogoje o kakovosti in pakiranju, pod katerimi se posamezni poljedelski pridelki in njihovi izdelki (preradjevine) smejo izvažati iz države;

2. po potrebi za posamezne pridelke tudi čas branja in način predelave;

3. nadzorstvene ukrepe, ki jamčijo za izvrševanje teh predpisov.

§ 2. Pooblastilo v § 1. velja za žitarice, sadje in zelenjavo, sveže in predelano, hmelj, konopljo, lan, bolhač, breskve, papriko in druge pridelke in njihove izdelke, ako nastane na predlog poljedelskih organizacij (§ 1.) potreba nadzorstva pri izvozu.

§ 3. Nadzorstvo, ki je predvideno v § 1., bodo opravljali kontrolni organi, ki jih bodo odredili pristojni bani po zaslišanju gospodarskih zbornic. Kontrolni organi so lahko komisarji, komisije ali zavodi po posameznih izdelkih pridelkov in obsegu poslov, ki spadajo pod nadzorstvo.

§ 4. Pritožbe proti odredbam kontrolnih organov se smejo vlagati v roku 3 dni pri organu, ki ga bo določil minister trgovine in industrije sporazumno z ministrom poljedelstva v smislu posameznih pravilnikov.

§ 5. Nadzorstveni organi so v smislu tega zakona pri izvrševanju svojih dolžnosti glavni uslužbeni. Za svoje delo odgovarjajo državi in se kaznujejo za brezvestnost ali nepravilnosti z denarno kaznijo do 1000 Din, če pa so državni uradniki, po disciplinskih predpisih, ako dejanje sicer ni kaznivo po določbah kazenskega zakonika.

Nadzorstveni organi morajo prijaviti pristojnemu občeupravnemu oblastvu, takoj ko zvedo za dejanje, ki je po teh zakonskih predpisih kaznivo.

§ 6. Kdor pobira pred določenim časom pridelke ali se pri predelavi ter pakiranju poslužuje nedovoljenih sredstev, kakor tudi osebe, ki izvažajo ali poskušajo izvoziti posamezne pridelke na način, ki ne odговarja odredbam § 1. tega zakona ter na tej postavi izdanih uredb, pravilnikov ali naredb, se kaznuje z najvišjo kaznijo do 50.000 Din. Kazen izreka občeupravno oblastvo prve stopnje na ovadbo državnih, samoupravnih ali posebnih nadzorstvenih organov (§ 3). Ako je oseba storila dejanje za tuj račun, se kaznuje vrhu tega z denarno kaznijo tudi fizična ali pravna oseba, za katero je delala.

§ 7. Ako denarne kazni, odrejene po §§ 5. in 6. tega zakona, ni moči s prisilno izvršitvijo iztirjati, se pretvori v zaporno kazen po veljavnih zakonskih predpisih.

Kazni, izrečene po odredbi drugega odstavka § 6. tega zakona, ni moči pretvoriti v zaporno.

§ 8. Od dne priobčitve v »Službenih Novinah« do uveljavitve uredb, pravilnikov in naredb za izvoz posameznih pridelkov ali njihovih izprememb, ki jih bo predpisal minister trgovine in industrije sporazumno z ministrom poljedelstva, morajo poteči najmanj trije meseci.

§ 9. Pravilnik ministrstva trgovine in industrije o trgovini s slivami in mezgo z dne 31. avgusta 1929 in naredba bivše pokrajinske vlade za Bosno in Hercegovino št. 199.536/IV z dne 19. avgusta 1914 ostaneta v veljavi, dokler ministrstvo trgovine in industrije ne predpiše novega pravilnika o izdelkih slive in mezge. Ravno tako ostaneta v veljavi pravilnik ministrstva trgovine in industrije o nadzorstvu nad izvozom grozdja z dne 11. septembra 1929.

§ 10. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko bo priobčen v »Službenih Novinah«.

K novemu voznemu redu.

Dnevno časopisje je poročalo o anketi glede sprememb novega voznega reda. Ob proggi Pragersko—Kotoriba smo z zadoščenjem sprejeli vest, da se zopet upeljeta jutranji in večerni vlak, katera sta nam bila v februarju t. l. ukinjena. Z nič manjšim razočaranjem pa smo enako doznali, da se nam radi tega ukineta vlaka 1114 in 1125.

Kdor količkaj pozna prilike ob tej proggi, mora priznati, da je tukaj neobhodno potrebno 5 parov vlakov ter se nikakor ne da vozni red tako prilagoditi, da bi se zamogel en par vlakov odvzeti. Po voznem redu, kakor je predviden, bi v smeri Pragersko—Kotoriba imeli vlak vsakih 5 ur, v obratni smeri pa bi od vlaka 1123 do vlaka 1127 bilo celih 9 ur presledka, kar je nevdržno.

Naj je pri direkciji tudi dobra volja prebivalstvu po možnosti ugoditi, vendar je s tem načrtom zopet en korak nazaj.

Trgovski gremij v Ormožu je svoječasno na inicijativo Zbornice TOI o tem razpravljal ter sklenil, naj dose-danji vozni red ostane bistveno neizpremenjen, vsekakor pa se naj zopet upeljeta svojčas iz razlogov štednje reducirana vlaka.

Prizadete občine in korporacije naj bi ponovno podvzele vse potrebne korake, da se ta utemeljena želja interesentov v celoti izpolni, to je, da se uvede jutranji in večerni vlak, a brez ukinitve kateregakoli drugega.

Avstrijski agrarci zahtevajo novo zvišano carino za žito, moko, živino in sladkor. Večji znesek naj gre v sklad, iz katerega bi ob nadaljnjem padcu žitnih cen dobivali kmetje državno podporo. Vlada je zahtevi prijazna, industrija se pa boji, da bi na novo zvišana carina imela za posledico odpo-ved raznih trgovskih pogodb.

Gospodarska kriza v Bolgariji.

Artur Steinhardt v Sofiji piše:

V gospodarskih stiskah, ki so v po-vojnem času obiskale vse dežele Evrope, zlasti premagane, je bolgarska vlada skozi več let označevala najem večjega posojila kot zdravilno sredstvo. Po težkem trudu in z velikimi koncesijami so na koncu preteklega leta spravili posojilo slednjič pod streho, a zboljšanje je izostalo in gospodarski položaj je slabši kot kdaj prej. Bolgarija je imela v zadnjih letih zelo slabe žetve in zlasti leto 1928 je bilo v tem oziru izredno slabo. Tu-di najvažnejši izvozni predmet, cigaretni tobak, kojega delež na zunanji trgovini Bolgarije koleba med 35 in 40 odstotki in ki je šele eno leto po pridelku goden za eksport, je izkazal v letih 1927 in 1928 nenavadno slab donos 18 oziroma 13 milijonov kilogramov. Po važnosti drugi izvozni predmet, koruza, je bil lani vsled suše popolnoma zanič in je bil izvozni previšek zato prav majhen. V tekočem letu je bil koruzni pridelek pač izdatno boljši in so izračunili, da bo za eksport preostalo ca. 25.000 vagonov. Zato je pa pšenica, kot vsi ozimni posevki, vsled mraza in pomanjkanja snega popolnoma odpovedala.

Neugodni pridelek kaže že sedaj svoje slabe posledice za trgovsko bilanco Bolgarije. Izvoz v prvih osmih mesecih tekočega leta je znašal 3865 milijonov levov proti 4044 milijonom v lanskem letu, je zaostal torej za 179 milijonov. Ta zaključek, ki se bo v bodočih mesecih pač še poslabšal, bi sam na sebi še ne bil tako neugoden, če ne bi kazal uvoz stalno dvigajočo tendenco in bi ne bil dosegel v tekočem letu rekordno višino. Njegova vrednost v prvih letošnjih osmih mesecih je znašala 5549 milijonov levov proti 4608 milijonom v istih lanskih mesecih, je torej narasla za celih 1059

milijonov levov. Pasivnost trgovske bilanca je narasla od 1564 milijonov levov v prvih osmih mesecih na 1684 milijonov levov v isti letošnji dobi. Če upoštevamo poleg tega še, da je vstavlila Bolgarija v svoj sedem milijard levov obsegajoči proračun za odplačevanje in obrestovanje dolgov ogromno vsoto 2100 milijonov levov, potem si lahko ustvarimo sliko o prav neugodnem položaju njenega narodnega gospodarstva.

Isto neugodno sliko kaže stanje Narodne banke, ki ima še zmeraj devizni monopol. Njena zaloga kritja zmožnih zlatih deviz je padla od 1. januarja do 30. septembra tekočega leta za več kot 56 odstotkov. Ker so pa učinkovite zlate zaloge ostale približno enake, zato kritje obtoka bankovcev ni tako močno padlo, vseeno pa od 50-8% v začetku leta na 42-8% na koncu septembra, s čimer je pa pač v stabilizacijskem zakonu predpisano 33-odstotno razmerje visoko prekoračeno.

Ta prav nič rožnati položaj bolgarskega gospodarstva je začel vplivati tudi že na notranji trg. Ena najstarejših in najodličnejših bolgarskih tvrdk, veljegovina z usnjem brata Baklovi, je morala s pasivi 100 milijonov levov, ki nimajo nasproti niti 50 odstotkov aktiv, ustaviti izplačila in iti v konkurz, skupaj s tovarno Momerin v Gabrovu, ki jo je ona ustanovila. Ta zlom, največji, kar jih ima bolgarska gospodarska zgodovina doslej zaznamovati, bi sam na sebi še ne bil tako usoden, ker so skoraj vsi glavni udeleženci sofijske velebanke, katerim po zlomu povzročena škoda ne more nič škodovati. A z insolventnostjo te tvrdke se je porodila velika kreditna in zaupniška kriza, koje opustošujočih posledic še ni mogoče videti. Prestrašene vsled poloma te tvrdke, ki so jo smatrali za absolutno varno, so banke dovoljevanje kreditov skoraj popolnoma ustavile in so že dovoljene kredite v mnogih slučajih odpovedale. Na drugi strani se je pričel zlasti na one banke, ki nimajo močnih inozemskih zvez, pravcati run vlagateljev, ki še sedaj ni popolnoma pojenjal. Panika je postala tako huda, da je moralo vodstvo Narodne banke v dveh zaporednih izjavah pomirjevalno vplivati na javnost in svariti pred preveliko bojznijo. Obenem je guverner emisijske banke nujno nasvetoval združitev bank.

A vsi ti pomirjevalni poskusi niso mogli več preprečiti, da je neka srednjevelika banka, Sofijska banka, prišla v težkoče in v likvidacijo. Gre tukaj za čisto bolgarsko podjetje z delniško glavnico 40 milijonov levov in s ca. 80 milijonov hranilnih vlog, večinoma denar malih varčevalcev, ki so jih za 1 do 2% višje obresti zvalile v to banko. Vodstvo banke se je dalo od živahnega stavbnega delovanja v Bolgariji in od visokih najemnin zapeljati, da je naložilo velik del vlog v nepremičninah, in ni moglo izpolniti svojih obveznosti, ko se je naenkrat pričel run. Da prepreči katastrofalne posledice poloma, ki je bil videti neogibljiv, je posegla vlada vmes. V prvi vrsti je kupila Poštna hranilnica poslojpe banke za 25 milijonov levov. Dalje je imela vlada namen, da stavi na razpolago nadaljne zneske iz lastnih sredstev, kar je pa s svojim veto preprečil komisar Zveze narodov. Zato je pozvala vlada štirinajstere v bančni zvezi združene banke, naj dajo Sofijski banki v svrhu izplačila malim upnikom na razpolago vsaka en milijon levov. Banke so bile sicer nevoljne, a so se pozivu vseeno odzvale. S tem se je doseglo, da banka ne bo šla v konkurz, temveč da bo na tihem likvidirala.

Glede nadaljnega razvoja v gospodarskem položaju Bolgarije je danes težko izreči sodbo. Gotovo je le to, da zna priti do novih in še veliko večjih polomov, če bo kriza zaupanja še nekaj časa trajala in če banke ne bodo kmalu odprle blagajn v nadaljno dovoljevanje kreditov.

Naročajte »Trgovski list«!

Po svetu

Trgovska pogodba med Jugoslavijo in Spanijo je bila te dni zakonjena.

Komercijalizacija jugoslovanskih državnih rudnikov je poslala z obravnavanjem novega rudarskega zakona zopet aktualna in se izdelujejo tozadevni načrti.

Za predsednika Srbske banke v Zagrebu je bil izvoljen dr. Svetislav Sumanović.

V Blatu ob Cetini so olvorili novo telefonsko centralo.

Pri prošnjah na Privilegirano Agrarno banko za posojila itd. ni treba plačati nobenih pristojbin.

Češkoslovaška banka v Zagrebu je dvignila glavnico od 2,5 na 4 milijone dinarjev.

Velemlekarno v Osijeku bodo ustanovili lamošnji ekonomski; vodila jo bo švicarska finančna skupina.

Zmanjšanja voznina za jugoslovansko pšenico, koruzo itd. je dovolila generalna direkcija železnic od poslaj, znamenovanih v posebni tabeli do Rakkeka od 1. decembra t. l. dalje do preklica.

Nizozemska banka je obrestno mero na novo znižala in sicer od 5 na 4½%; zadnje znižanje, od 5½ na 5%, se je izvršilo šele 31. oktobra t. l.

Varčevalne odredbe v ogrskem proračunu naznanja grof Belhelen; med drugim hočejo znižati število poslancev od 244 na 150.

Znižanje angleške obrestne mere pričakujejo za ta četrtek; v tem slučaju bi Angleški banki skoraj golovo sledila tudi Nemška Državna banka.

Kuba je mnenja, da se pogajanja o mednarodni omejitvi sladkorne produkcije nadaljujejo, kljub odklonilnemu stališču Jave.

Iz nemške železne industrije poročajo: Med družbama Stahlverein in Mannesmann na eni strani ter Kruppom na drugi strani se je dosegel sporazum, po katerem bo Krupp opustil gradbo valjarne za cevi, a bosta morali imenovani dve družbi krili svojo potrebo surovega jekla pri Kruppu.

Industrijsko banko so ustanovili v Parizu; zgleđ ji je Banque Industrielle Belge, glavnica znaša 25 milijonov frankov.

Baisse na kovinskih trgih se je nadalje povečala; prvi vzrok je rezerviranost konsuma.

Zunanja trgovina U. S. A. v prvih devetih mesecih tekočega leta zaključuje s prebitkom 484 milijonov dolarjev (eksport je znašal 3844 milijona, import 3360 milijonov). Te številke so najvišje po letu 1920. Uvoz zlata je bil pa za 245 milijonov dolarjev večji kot izvoz.

Potres v Guatemali je uničil, kakor beremo, celo vrsto lamošnjih plantaž kave.

Perzijska Narodna banka je pod nemškim vodstvom, njen razvoj je ugoden.

Mednarodna zveza valjane žice je sklenila, da bo puslila eksportne premije nespremenjene. Produkcijski program za prvo četrtletje bodočega leta je določen s 475.000 tonami.

Montagu Norman bo tudi še v bodoče guverner Angleške banke. To je njegovo enajsto predsedniško leto.

Danske združene pivovarne so imele v preteklem letu 3,5 milijonov kron čistega dobička in razdeljujejo 17-odstotno dividendo.

Promet avstrijske električne industrije je trajno zadovoljiv; zdi se pa, da se bodo naročila nekoliko skrčila.

Belgijska premogovna družba je cenno industrijskega premoga in premoga za domačo kurjavo nepričakovano zvišala za 5 do 10 frankov pri toni.

DRUŽBA „ILIRIJA“

**Premog
Drva
Koks**

**Dunajska cesta 46
Telefon 2820**

Trajen vir dohodkov

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26

Trgovina med Jugoslavijo in češkoslovaško.

Dr. Slavko Stanić iz Novega Sada piše:

Pred kratkim je izšel jugoslovanski zakon, tiče se trgovske in plovne pogodbe s Češkoslovaško. V veljavo stopi zakon 26. t. m. in so vse carinarne že obveščene o njem.

Nova pogodba temelji na največji ugodnosti, velja za tri leta, odpoved je šestmesečna. Že med pogajanja so se čuli glasovi proti največji ugodnosti; opozarjali so, da je Češkoslovaška izrecno industrijska dežela z istočasno dvigajočim se agrarstvom in z močnim stremljenjem po popolnem kritju lastne porabe.

Trgovska bilanca Češkoslovaške je razen leta 1919 aktivna. Poleg velikega uvoza surovin za industrijske namene se javlja še večji izvoz fabrikatov. V prvih letošnjih mesecih se je zdelo, da bo letošnja bilanca lahko pasivna; sedaj pa vidimo, da se je velika pasivnost prvih mesecev že do konca septembra zmanjšala na 30 milijonov in bodo zadnji trije meseci pasivnost več kot izenačili. Pri tem je bilo gospodarsko leto Češkoslovaške in glavnih odjemalnih držav izrecno slabo. Na drugi strani so se industriji vsled nizkih surovinskih cen že letos založili s surovinami iz inozemstva za bodoče gospodarsko leto in so s tem zvišali pasivno stran trgovske bilance. Ugodno je vplivalo vidno zmanjšanje v importu živil; v prvih devetih lanskih mesecih so izdali za uvoz živil cele pol milijarde kron več kot letos v isti dobi. To zmanjšanje pa ni posledica omejitve v življenskih potrebah, kajti življenski standard je letos nad lanskim in se sploh stalno dviga; pač pa je to posledica večjega domačega pridelka.

Opozarjali smo že na veliko pasivnost jugoslovanske trgovske bilance napram češkoslovaški. Leta 1922 je prišlo od vsega jugoslovanskega izvoza 8-11% na Češkoslovaško, pri Češkoslovaški so odstotki znašali 19-8%. Leta 1923 je bilo razmerje 7-82 proti

18-5, l. 1924 9-8 proti 20, l. 1925 9-3 proti 17-8, l. 1926 12 proti 18-7, leta 1927 11-35 proti 19-2, l. 1928 8-9 proti 17-8 in letos v prvih devetih mesecih 6-76 proti 17-36. Po jugoslovanski statistiki, ki smo ji odvzeli tudi gornje številke, smo v prvih devetih letošnjih mesecih importirali iz Češkoslovaške za 976 mil. dinarjev blaga, eksportirali smo ga pa tja samo za 306 milijonov. Po češkoslovaški statistiki je razmerje 701 in 237.

Dvigajoče se domače kritje porabe v Češkoslovaški bo rodilo vedno večjo pasivnost na jugoslovanski strani. Tako ima Češkoslovaška prednost, da je deležna vseh ugodnosti, ki jih damo katerikoli drugi državi, dočim postaja naš izvoz živil v Češkoslovaško zmeraj manjši. Prvi udarec Jugoslaviji je bila češkoslovaška agrarna carinska novela iz leta 1926, nato pride močno pospeševanje agrarstva v Češkoslovaški sami.

To nam da misliti. Bodočnost bo pokazala, če bo gospodarski razvoj Češkoslovaške dobil druga pota, ki bodo za Jugoslavijo ugodnejša. Za Jugoslavijo pa nastane potreba, da politiko svoje zunanje trgovine tako uredi, da ima zajamčeno kar največjo izrabo svojega gospodarskega delovanja. Ta ozir mora biti močnejši kot vsak drugi.

Ljubljanska borza

Tečaj 22. novembra 1929.	Novoprevani Dni	Poznački Dni
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	---	22-79
Berlin 1 M.	---	13-5075
Bruselj 1 belga	---	7-9014
Budimpešta 1 pengó	9-870	9-900
Sarih 100 fr.	1094-40	1097-40
Danaaj 1 šiling	7-9275	7-9575
London 1 funt	275-01	275-81
Newyork 1 dolar	---	56-37
Paris 100 fr.	---	322-27
Praga 100 krona	---	167-45
Trst 100 lir	---	295-64

»Chicago Tribune«, posebna številka za Jugoslavijo.

V Parizu izhaja evropska izdaja velikega ameriškega lista »Chicago Tribune«, ki je namenjena v prvi vrsti številnim Amerikancem, ki obiskujejo Evropo. List prinaša od časa do časa specialne priloge, bogato ilustrirane in tiskane na finem papirju, posvečene po edinim vrstam ljudske delavnosti ali po edinim državam. Tako je bila izdana nedavno posebna priloga za Poljsko in posebna za Češkoslovaško.

Predstavniki pariške izdaje tega velikega lista g. Emperle se je obrnil tudi na naš centralni presbiro predsedništva ministrskega sveta v Beogradu s ponudbo, da je pripravljena njegova direkcija izdati v januarju prihodnjega leta ob obletnici 6. januarja veliko specialno prilogo, posvečeno Jugoslaviji, kakršna je danes in kakršna se bo predstavila svetu po reformah, proglašeni 3. oktobra t. l.

Ta priloga bi imela umetniško izdelano naslovno stran in bi obsegala najmanj 40 strani slik in besedila. Priključena bi bila celotni nakladi evropske izdaje »Chicago Tribune« in bi se razširjala med ameriške izletnike po Sredozemskem morju. Določeno število izvodov bi se dalo na razpolago za našo turistovsko in gospodarsko propagando.

To prilogo izda pariška direkcija na svoj račun in na svojo odgovornost, ako in kadar si zasigura potom svojega poverjenika vsaj 25 strani plačanega teksta, slik in oglasov po tarifi, ki je določena za vsa slična izdavanja in ki jo bo predložil predstavnik tega lista. Poleg tega se nudi na razpolago večje število strani za informativne članke o naši državi.

Naš centralni presbiro je načeloma

sprejel to ponudbo in želi pomagati podjetelju, da uresniči osnovo in izda v januarju prihodnjega leta tako specialno prilogo, da bo naša država dostojno predstavljena in dostojno zastopana v seriji Chicaške Tribune.

Gradivo informativnega značaja in večji del ilustracij se bo zbral in uredil sporazumno in s pomočjo presbiroja, izdelali ga pa bodo naši najboljši strokovnjaki.

Posamezna ministrstva, posamezna državna samouprava, občinska in privatna podjetja, kakor tudi posamezna večja mesta in večje industrije in organizacije v naši državi bi morale sodelovati pri tem poslu, da bi dali gradivo v besodi in sliki in da bi se obvezali, da se abonirajo na gotov prostor (eno ali več strani ali del strani) po tarifi, odnosno po pogodbi, ki jo bodo sklenili s predstavnikom podjetja.

Za ta prostor lahko preskrbijo slike, podalke, članke in krajša obvesčila iz področja, ki ga žele predstaviti, da zainteresirajo tuji svet.

Ker je čas kratek, se naprošajo vsi, ki žele izkoristiti to priliko, da se odločijo in da sklenejo pogodbe, čimprej mogoče ter da brez večjega odlašanja izročijo gradivo, da more redakcija ob določenem času dovršiti delo.

Gradivo, to je članke in slike, bi bilo treba poslati g. Marjanoviću, šefu centralnega presbiroja pri predsedništvu ministrskega sveta, ki bo članke prevedel in uredil to številko »Chicago Tribune«. List nudi eno stran po ceni ca. 200 dolarjev, odnosno 11.200 Din.

Glede podrobnejših informacij se izvolite obrniti neposredno na centralni presbiro pri predsedstvu ministrskega sveta v Beogradu.

Iz naših organizacij

Trgovski koledar za l. 1930 je izšel. Je to zelo lično v platnu vezana knjižica, ki jo je uredil g. Fran Zelenik, založilo pa je koledar Trgovsko društvo »Mercur« za Slovenijo v Ljubljani. Stane koledar s poštnino vred 15 Din za izvod. Kakor druga leta je tudi letos vsebina koledarja zelo pestra in poučna. Med drugim vsebuje koledar: Izpremembe zakona o neposrednih davkih. Kako se toži in rubi (obrazec za tožbo in rubežni predlog). Pravila o pregledovanju in žigosanju meril, steklenic, sodov in posod. Področja kontrol sodov in mer. O avtomobilnem prometu. Iz uredbe o prevozu potnikov in blaga po železnicah. O povrnitvi preveč plačane vozne na železnici. Novi vojaški zakon. Prethvarjanje kubične mere lesa v kilograme. Izmera kock za hlakanje. Tabela za razredčenje alkohola. Uzanse v žitni trgovini. Navodila za nakup zrnja. O razprodajah. Cene za prevoz potnikov na državnih avtomobilskih progah. Plačevanje uslužbenkega davka. Polni list itd. Koledar je splošne važnosti in bo dobro služil vsakomur, zlasti pa našim trgovcem in nameščencem ter ga vsled tega zamoremo povsod najpopleje priporočati. Naročite ledaj koledar nemudoma pri Trgovskem društvu »Mercur« za Slovenijo v Ljubljani, Gradišče 17/1.

Razno

Most v Zidanem mostu dogotovljen. Železobetonski most v Zidanem mostu, eden največjih takih mostov na Balkanu, je dogotovljen. Most je zgradila tvrdka I. Slavec iz Kranja. Omogoča nam direktno prehodno vožnjo med Ljubljano in Zagrebom. Konštrukcija obstoji iz treh železobetonskih obokov v skupni dolžini 138 metrov. Množina uporabljenega materiala obsega 13.000 kubičnih metrov betona in 11 vagonov železa. Vsak od treh lokov tehtla ca. 2 milijona kilogramov. Uporabili so 300 vagonov visokovrednega domačega cementa, ki so ga dobavili iz Solina v Dalmaciji. Slišimo, da bodo še v teku tekočega leta zgradili tudi oporne zidove in jeze. Nato bodo izvedli potrebne spremembe na postajnih objektih in bodo izročili vso napravo prometu. Skupni stroški mosta, zveznih zidov in postajnih objektov bodo znašali okoli 30 milijonov Din.

Borza dela v Mariboru. Od 10. do 16. t. m. je dela iskalo 140 moških in 100 žensk, tedaj 240 oseb, 108 službenih mest je bilo proslah, delo je dobilo 61 moških in 43 žensk, odpotovalo jih je 92, odpadlo pa 45, koncem ledna pa jih je ostalo še 514 v evidenci. Od 1. januarja do 16. novembra pa je dela iskalo 5156 moških in 2996 ženskih oseb, 4759 službenih mest je bilo praznih, delo je dobilo 1818 moških in 1910 ženskih oseb, odpotovalo jih je 1348, odpadlo pa 2562.

Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 1 brivec, 1 zidar, 8 hlapcev, 1 mehanik, 1 krojač, 1 delovodja za čevljarnico, 1 delovodja za krojačnico, 1 klepar, 1 kovač, več vajencev (pekovske, mizarske, slaščičarske obrti in trgovske stroke), 4 služkinje, 6 kuharic, 6 služkinj za v Srbijo, 1 postrežnica, 1 vzgojiteljica, 1 sobarica, 2 šleparici za gornje dele čevljev, 4 pletilke, 1 delavka, 2 šiviljski vajenki, 1 trgovska vajenka.

OSUŠENJE ORSKE VARDARSKE DOLINE.

Družba »Foundation Co.« vodi že dve leti velika dela za osušenje doline Vardarja. Zaključki bodo dvojnoverni:

higijenični, ker bodo izginili komarji in z njimi malarija, ter gospodarski vsled pridobitve velikega zemskega kompleksa za poljedelstvo. Dela za osušitev jezer Ardžan in Amalovo so bila te dni zaključena. — Reka Vardar teče po izstopu naše države do izliva po grškem ozemlju.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 29. novembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg kaltrana, 2000 kg karbida, 150 kg avto-olja za drezine, telefonskega materiala, razne pločevine in telegrafsko-telefonskega materiala. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 2. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg lračnih žebeljev in plošč za štedilnike ter glede dobave lopat. — Direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. decembra t. l. ponudbe glede dobave 250 m³ mehkega jamskega lesa. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 5. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 215 komadov lesenih drog; dne 6. decembra t. l. pa glede dobave 300 m³ raznega lesa. — Dne 7. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave hrastovega skretniškega lesa. — Dne 7. decembra t. l. pri Upravi drž. monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu, glede dobave 12.100 kg žebeljev. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 2. decembra t. l. glede dobave raznih desinfekcijskih sredstev in 70.000 komadov medicinskih stekel; dne 11. decembra t. l. glede dobave 190.000 komadov zamaškov in 5000 kg ovojnega papirja. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagališču.) — Dne 6. decembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave konopenih vrvi, firmeža itd.; dne 7. decembra t. l. pa glede dobave raznih barv. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Dne 7. decembra t. l. se bo vršila pri Direkciji drž. železnic v Ljubljani licitacija glede dobave ca. 9000 komadov hrastovih pragov, 2561 m³ gramoza in 280 m³ peska. — (Pogoji so na vpogled pri gradbenem oddelku te direkcije.)

Stalen in dober zastavek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave znamke
»SLON«
GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik! **F. ŠIBENIK Ljubljana**

Trzna poročila

MARIBORSKI TRG, DNE 16. NOVEMBRA 1929.

Dne 16. t. m. je bil trg v splošnem prav dobro preskrbljen in obiskan. Slaninariji so pripeljali iz 14 občin na 61 vozeh 17 zaklanih svinj, 1 kravo, 5 tele, 130 kg črevesne masti, 108 kg svinjskih jeter, 37 kg pljuč in 23 kg svinjskih želodcev, kmelje pa 27 voz krompirja, čebule in zeljnatih glav in 6 voz sadja na trg. Razven tega se je nahajalo na trgu tudi 1200 komadov perutnine in 15 vreč koruzne slame. Cene so bile mesu neizpremenjene, le pri klobasah so nekoliko poskočile.

Krompir, zelenjava druga živila, sadje, cvellice. Cene v dinarjih: krompirju 1-25-1-75, paradižnikom 3-4, čebuli 4,

VINOLET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristinega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena

pisarna v Jugoslaviji

pisarna: Ljubljana, Dunajske ceste 1a, II. nadst. Telefon št. 2182.

česnu 10-12, hrenu 10, zeleni papriki 8 do 10, kislemu zelju 4, kisli repi 2 Din za kg, bučnemu olju 18-20, olivnemu olju 20-22, mleku 2-50-3, smetani 12 do 14 Din za liter, karfijolu 1-10, glavni solati 0-50-1-50, zeljnatim glavam 0-50-3 Din za komad; sadju: jabolkam in hruškam 4-10, grozdju 10-18 Din za kg. — Cvellicam 0-50-3, z lonci vred 10-70 Din za komad.

Perutina se je prodajala: piščanci po 25-50, kokoši 40-60, race in gosi 60-80, purani 100-150 Din za komad. Domači zajci 10-40 Din za komad.

Lesena in lončena roba se je prodajala kakor običajno po 1-100 Din, brezove melle 1-75-4 Din za komad, koruzna slama 40 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 13. t. m. je bilo 14 voz sena, 5 voz slame; v soboto 16. t. m. pa 11 voz sena in 6 voz slame na trgu. Cene pa so bile semu 75-125, slami pa 55-65 Din za 100 kg.

Najboljši šivalni stroji za obrt in industrijo so samo

'GRITZNER' in 'ADLER' pisalni stroji 'URANIA' in pletilni stroji 'DUBIED'

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2915.

!Pletenine!

Puloverje, telovnike, sviterje itd. v pestrih vzorih in najpopolnejši izdelavi nudi najpovolnejše

Industrija pletenin
L. KNEZ, Litija

„SPECTRUM“ D. D. tvornica ogledal in brušenega stekla
LJUBLJANA VII. Celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK — Središnjica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. — Pin — navadna ogledala.

KAŠELJ,

pa naj bo njegov izvor tak ali tak, Vam vedno takoj olajšajo razkužilne pastilje

„VALDA“

neprekosljiv izdelek zoper prsni prehlad, nahod, grlobol vnetje krhlja, akutne in kronične katarje, gripo, influenco, naduho, zasoplost i. t. d.

Pazite dobro: Zahtevajte v vseh lekarnah in drogerijah samo izvirne

pastilje „VALDA“

v škalljicah z napisom „VALDA“

Veletrgovina A. Šarabon

Telefon 2000 v Ljubljani Telefon 2000

špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo. — Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom
Ceniki na razpolago

Za jugoslovanske patente

- št. 4063 od 1. decembra 1925 na: „Gradbena oprema za krila letal in podobna telesa“ („Baurüstung für Flugzeugflügel und ähnliche Körper“);
- št. 4066 od 1. decembra 1925 na: „Gradbeni oder za letala“ („Baugerüst für Flugzeuge“);
- št. 4067 od 1. decembra 1925 na: „Postopek in priprava za vgradnjo trupov letal ali podobnih dolgozleknjenih votlih teles“ („Verfahren und Vorrichtung zum Aufbau von Flugzeugrümpfen oder ähnlichen langgestreckten Hohlkörpern“);
- dopunski patent št. 4069 od 1. decembra 1925 na: „Gradbeni oder za letala“ („Baugerüst für Flugzeuge“);
- št. 4068 od 1. decembra 1925 na: „Priprava za strknjenje pločevine“ („Vorrichtung zum Stauchen von Blech“);
- in dopunski patent št. 4870 od 1. marca 1927 na: „Priprava za izpreminja je oblike pločevine“ („Vorrichtung zum Formverändern von Blech“)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. Cenj. ponudbe na: ing. Milan Š u k l j e, Ljubljana, Beethovnova ul. 2.

Prva ljubljanska velepražarna za kavo

KAROL PLANINŠEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20

priporoča
praženo kavo vseh vrst

Vsaki dan sveže blago. Najstarejše domače podjetje te stroke. Telefon št. 3204.

KNJIGE, ČASOPISE, RAČUNE, VIZITKE, ETIKETE, TABELE, MEMORANDUME, LEPAKE, CENIKE, KUVERTE IN VSE DRUGE TISKOVINE DOBAVLJA HITRO IN PO ZMERNI CENI

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA GREGORČIČEVA 23 TELEFON ŠT. 2552

Brzojavi: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2343.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900. CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA USTANOVljena 1900.

Dejniška glavnica: Din 50,000.000.—

Skupne rezerve: Din 10,000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst.

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 2861, 2413, 2502, 2503.

Se priporoča za vse bančne posle.